

Në bazë të nenit 55 paragrafi 1 të Ligjit për organizimin dhe punën e organeve të administratës shtetërore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 dhe 51/11) si dhe në bazë të nenit 22 dhe nenit 25 të Ligjit për arsimin e mesëm ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30 / 2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011, 51/2011, 6/2012, 100/2012, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 135/2014, 10/2015, 98/2015, 145/2015, 30/2016, 127/2016, 67/2017 dhe 64/18) Ministri i Arsimit ka miratuar një program mësimorë të shkurtuar për lëndën mësimore Histori për vitin IV- të në arsimin e mesëm profesional katërvjeçarë për profilin ekonomiko- juridik dhe tregëtarë –asistent juridik

1. HYRJE

Programi i shkurtuar për lëndën mësimore HISTORI është i bazuar në qëllimet e vendosura nga programi mësimorë i lëndës i cili realizohet në mënyrë të rregullt në përputhje me planin e miratuar mësimor.

Programi i shkurtuar përcakton tema të caktuara dhe njësi mësimore që duhet të realizohen në 145 ditë mësimore, me ërast e respektohet fondi javor i orëve i përcaktuar me programin e rregullt , respektivisht realizimin e lëndës me 2 orë në jave ose 58 orë në vit me programin e shkurtuar.

Mësimdhënësi në planifikimin dhe realizimin e njësive mësimore nga programi i shkurtuar bazohet në qëllimet , nocionet, metodat dhe aktivitetet e parashtruara të programit të rregullt mësimor.

Qëllimet e mësimdhënies së historisë në arsimin e mesëm profesional trevjeçar janë që nxënësit të marrin njohuri thelbësore, të sistemuara, të përhershme dhe të konfirmuara shkencërisht nga e kaluara dhe e tashmja, të kontribuojnë në mendimin kritik dhe zgjimin e vetëdijes historike, duke ndërtuar një sistem të vlerave të sjelljes ndaj popullit dhe vendit të tyre , dhe ndaj popujve dhe vendeve tjera drejt drejt asaj që është një arritje civilizuese në botë, si dhe për të thelluar interesin për studimin e mëtejshëm të ngjarjeve dhe proceseve historike.

2. Pasqyrë e temave dhe njësive mësimore

Tema : Maqedonia në antikitet $4 + 2 = 6$

Tema realizohet me 4 orëve përmbajtje të reja + 2 ore ushtrime dhe përsëritje. Ora mësimore është planifikuar të zgjasë 30 minuta

Përmbajtja :

1. Krijimi, zhvillimi dhe rënia e shtetit maqedonas
2. Organizimi socio-ekonomik dhe politik i shtetit maqedonas
3. Organizimi socio-ekonomik dhe politik i Maqedonisë nën sundimin romak

Tema : Maqedonia në mesjetë $4 + 3 = 7$

Tema realizohet me 4 orëve përmbajtje të reja + 3 ore ushtrime dhe përsëritje. Ora mësimore është planifikuar të zgjasë 30 minuta

Përmbajtja :

1. Ndryshimet socio-ekonomike dhe politike në Maqedoni pas imigrimit të sllavëve
2. Organizimi dhe organizimi i mbretërisë së Samulit
3. Ndryshimet administrative në Maqedoni nga shekulli XI deri në fund të shekullit XIV

Tema : Maqedonia në sistemin administrativ osman $15 + 9 = 24$

Tema realizohet me 15 orëve përmbajtje të reja + 9 ore ushtrime dhe përsëritje. Ora mësimore është planifikuar të zgjasë 30 minuta

Përmbajtja :

1. Organizimi i pushtetit osmane në Maqedoni
2. Sistemi timaro-spahi në Maqedoni
3. Sistemi tatimorë nga shek XV deri kah mesi të shekullit XIX
4. Ekonomia në Maqedoni deri në fund të shekullit XVIII
5. Organizimi dhe rregullimi i Kryepeshkopatës së Ohrit
6. Organizimi i lëvizjes ka@ake dhe masat e pushtetit osman
7. Reformat në Perandorinë Osmane
8. Organizimi i Kryengritjes maqedonase të Razlovcit dhe Maqedonisë të Kresnës dhe organizimi i qeverisë kryengritëse
9. Maqedonia në marrëdhëniet diplomatike dhe në marrëveshjet ndërkombëtare (1875-1903)
 10. Depërtimi i kapitalit të huaj në Perandorinë Osmane dhe ndikimi i tij në Maqedoni
 11. Organizimi dhe vendndodhja e ORM (ORGANIZATËS REVOLUCIONARE MAQEDONASE)
 12. Organizimi i Institutit të @etave
 13. Vendi dhe roli i përfaqësimit përtej kufitarë
 14. Organizimi i Kryengritjes së Ilindenit
 15. Organizimi i qeverisë kryengritëse në territoret e lira
 16. Mendimi kombëtar dhe juridiko-shtetëror maqedonas në gjysmën e dytë të XIX dhe fillimin e shekullit XX

Tema : Maqedonia në shekullin XX $13 + 8 = 21$

Tema realizohet me 13 orëve përmbajtje të reja + 8 ore ushtrime dhe përsëritje. Ora mësimore është planifikuar të zgjasë 30 minuta

Përmbajtja :

1. Paraqitja e pluralizmit politik dhe shoqatave dhe shoqatave të tjera në kohën e Hyrijetit
2. Trajtimi i Maqedonisë në Konferencën e Paqes në Londër dhe Marrëveshjen e Paqes në Bukuresht
3. Organizimi i pushtetit pushtues në Maqedoni nga 1912-1919
4. Çështja maqedonase në Konferencën e Paqes në Paris dhe para Lidhjes së Kombeve
5. Pozicioni i maqedonasve nën pushtetin okupues midis dy luftërave botërore

6. Organizimi i pushtetit pushtues në Maqedoni 1941-1944 vjet
7. Organizimi i qeverisë popullore në territoret e lira
8. Kushtetuta e shtetit maqedonas KAKM dhe kushtetuta e parë e Republikës Popullore të Maqedonisë
9. Statusi i Maqedonisë në federatën Jugosllave
10. Sistemi socio-ekonomiko-politik në Maqedoni nga viti 1945 deri në 1990
11. Republika e Pavarur e Maqedonisë

1. Rekomandimet didaktike

Mësimdhënësi mundet t'i zbatojë të gjitha metodat dhe teknikat mësimore të verifikuara në përputhje me qëllimet e definuara. Rekomandohet forcimi i sistemit të metodave problemore dhe krijuese, analitike-interpretative dhe integruese korelative. Mësimdhënësi duhet të iniciojë aktivitete të pavarura të nxënësve, t'i udhëheqë drejt mësimin të menduar receptive dhe të menduarit aktiv dhe ta korigjojë mësimin mekanik- receptive dhe mekanik aktiv.

Gjatë realizimit të programit të shkurtuar në lëndën mësimore në lëndën HISTORI të detyrueshëm për vitin II-të, mbështetja themelore është programi i rregullt mësimorë (qëllimet konkrete, nocionet, aktivitetet dhe metodat e propozuara). Për realizimin e këtij programi nevojitet planifikimi i integruar respektivisht ndërlidhja e qëllimeve dhe përmbajtjeve si dhe planifikimi i mësimin me ndërlidhjen e mësimnxënies me përvojat e nxënësve. Për realizimin e lëndës mësimore, duhet të zbatohen forma dhe metoda interactive (tehnika e mësimin dhe aktivitet). Nga metodat interactive do zbatohet puna me grupe, diskutime, stuhi mendimesh, analiza e teksteve dhe dokumenteve, studim rasti, por edhe metoda tradicionale: ligjërata të shkurtëra dhe biseda të fokusuara. Rekomandimet për përdorimin e fondit të shkurtuar të orëve janë të dhëna si orientim së bashku me qëllimet dhe temat konkrete/ përmbajtjet shpërndarja e të cilave nuk është e kufizuar por mësimdhënësit i jepet hapsirë që shpërndarjen ta bëjë në përputhje me e ndryshme të cilat paraqiten gjatë realizimit.

Nxënësi duhet vazhdimisht të nxitet dhe motivohet që mësimin ta ndjekë në kontinuitet dhe në mënyrë aktive në përvetësimin e përmbajtjeve të reja, në zhvillimin e mendimit kritik gjatë të mësuarit, në zhvillimin e mundësive dhe aftësive të cilat janë të rëndësishme qenësore për ardhmërinë e jetës së tij.

Me rastin e shpërndarjes respektivisht rradhitjes së orëve lejohet kreativiteti dhe elokuenca e mësimdhënësit në realizimin e qëllimeve mësimore.

Kontrollimi i diturive të nxënësve realizohet në të gjitha fazat e procesit mësimor respektivisht, gjatë realizimit të përmbajtjes së re mësimore, gjatë përsëritjes, kontrollimit, sistematizimit, ushtrimeve dhe hulumtimit. Kontrollimi realizohet me teknika të ndryshme për punë; me tekste historike, material ilustrues, analizë të pavarur të teksteve historike dhe ilustrimeve, interpretimi i dokumenteve historike dhe vlerësimi i interpretimeve të ndryshme. Gjatë ndjekjes dhe notimit zbatohen mënyra të ndryshme (kontrollimi me gojë dhe me shkrim, teste të diturisë, përpilimi i punëve seminarike, referate, aktivitete të nxënësve në orë mësimore etj.)

Mësimdhënësi do të përdorë mjete mësimore të cilat janë të përcaktuara me programin e rregullt mësimor.

4. Normativi për kuadrin mësimorë

Programin e shkurtuar mësimorë e realizon mësimdhënësi në pajtim me normativin për kuadrin mësimorë të përcaktuar në programin e rregullt mësimor.

Programin e shkurtuar mësimorë për lëndën mësimore HISTORI për vitin IV- të në arsimin e mesëm profesional katërvjeçarë për vitin shkollorë 2020/2021 e miratoi

Ministri

Milla Carovska